

Брой 6

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2004

Белин Моллов, член на УС на ФРМС, съветник на министъра на регионалното развитие по предприсъединителния процес:

3 Броя:

7/8стр.

**ТАЙНАТА НА
(НЕ)УСПЕХА НА
РЕГИОНАЛНИТЕ
АДМИНИСТРАЦИИ В
ИТАЛИЯ: ОПИТ ЗА
ТЪЛКУВАНЕ**

9/11 стр.

**Работема:
ОБЩИНСКИ СЪВЕТИ ПО
НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА
- ПРАКТИКИ И ПОУКИ**

12 стр.

**КНЕЖА - С МОДЕРЕН
ЦЕНТЪР ЗА
ИНФОРМАЦИЯ
И УСЛУГИ НА
ГРАЖДАНИТЕ**

13/15 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ

16 стр.

КАЛЕНДАР

КОЛОСАЛНА ЗАДАЧА СТОИ ПРЕД ЦЯЛОТО НИ ОБЩЕСТВО - ДА СМЕНИМ ЕДНА СИСТЕМА ЗА КОЛКОТО СЕ МОЖЕ ПО-КРАТКО ВРЕМЕ ПРИ ОГРАНИЧЕН ФИНАНСОВ И ЧОВЕШКИ РЕСУРС, И НАЙ- СЛОЖНОТО - ДА ГО НАПРАВИМ ПО ДЕМОКРАТИЧЕН ПЪТ

Затварянето на Глава 21 „Регионална политика и координация на структурните инструменти“ и поетите от България ангажименти по нея естествено поражда най-голям интерес сред работещите в местните власти у нас. Обърнахме се към Белин Моллов, член на УС на ФРМС, съветник на министъра на регионалното развитие по предприсъединителния процес и участник в преговорния процес, с молба да отговори на въпроса: Защо глава „Регионална политика“ е толкова важна за преговорния процес? Защо тя е една от трите финансови глави и с нея се свързват до голяма степен средствата, които България ще получи от Европейския съюз? Какви ще са отговорностите на местните власти до 2007 година? И след това...

Според мен Европейският Съюз съществува преди всичко за да може да бъде приложен принципът на солидарност: по-богатите да помогнат на по-бедните в името на взаимния интерес да вървят заедно напред. Това е била идеята на европейските политици след Втората световна война: проблемите не могат да се решат на базата на конфронтация и сепарирание, в рамките на националните

държави. Напротив, ЕС постепенно изгражда и развива себе си, като регионите със своята индивидуалност, със своите различни възможности се съюзават и прилагат принципите на солидарност, субсидиарност, равнопоставеност, взаимопомощ, а по-късно - и на устойчиво развитие и опазване на околната среда (проблематика, която не знае административни граници). Днес Евро-

пейският Съюз е една от най-проспериращите общности в света, общности, към която много страни желаят да се присъединят.

Принципът на регионалната политика е балансирано и взаимнообвързано развитие на отделните региони, на териториалните единици на местното самоуправление при запазване на тяхната идентичност и специфика, влагане в общоевропейския дом на местните култура и традиции, при условието всеки да допринесе с каквото може, а другият, който може повече, да помогне на по-слабия.

Защо главите за регионалната политика, селското стопанство и бюджет и финанси са така наречените финансови глави? Това са главите, които очертават правилата и отговорностите за участие в структурните инструменти на ЕС. Тези глави можехме да затворим само при условие, че ни бъде предоставена общата финансова рамка, в която, благодарение на регионалната политика на Европа, ще можем да разчитаме на средствата, които ще са на разположение на България първите три години след присъединяването.

Балансираното регионално развитие е свързано с проблеми, които касаят много пряко хората. Те до голяма степен са свързани с проблематиката, която общините в нашата страна като органи на самоуправление (а в други страни, където има и второ ниво на самоуправление - и регионите) решават: техническата и социалната инфраструктура, изграждането на кадрите, образованието, опазването на околната среда, здравеопазването. А тези проблеми са взаимнообвързани и най-пряко касаят отделния човек.

От друга страна, ЕС и националните държави дават законодателната рамка, в която ще се извършва това балансирано регионално развитие. Но фактическото решаване на проблемите (инфраструктурата, която ще се изгражда, квалификацията и обучението на кадрите, здравеопазването и т.н.) остават на по-долното ниво. Затова средствата, които се отпускат, минават през националната държава, но целта е те да стигат до своите потребители, които се намират в общините. Това е така не само в България, но и във всички останали страни членки на ЕС.

Договореностите по Глава 21 „Регионална политика“ дават рамката, в която България ще усвоява средствата по Структурните фондове и Кохезионния фонд. Тези средства не са дадени - **те са на наше разположение**. Ние можем да ги получим само чрез много добре организиран планов процес. Т.е. цялата система „Национален план - Оперативни програми - Областни стратегии - Общински планове“ - трябва да е добре обвързана и да отразява нуждите на крайните бенефициенти.

Вторият важен аспект е административният капацитет. Кадрите не могат да бъдат само в столицата.

Кадрите и структурите трябва да бъдат изградени в цялостната система на държавата и най-вече в регионите и в общините. За да могат те, първо, да открият кои са най-важните приоритети на развитието, за да могат средствата да бъдат ползвани най-целенасочено. И второ - да се подготвят такива проекти, които да бъдат най-добре защитими и финансирани.

Важен момент е и осигуряването на **съфинансиране** от страна на държавата. Всички знаем, че помощта, която идва от външни организации, се дава само при условие на съфинансиране. За да бъде осигурено съфинансирането, държавата трябва да постигне синхрон между Националния план за развитие, Оперативните програми и приоритетите на националния бюджет.

Четвърти важен аспект е много сериозната **междудомствена координация** на процеса. Като свое лично впечатление от работата до сега бих казал, че през цялото време на водене на преговорите акцентът беше: „Учете се повече да си взаимодействате, не да се противопоставяте.“ Целта трябва да е една: всеки да си намери мястото и да могат ведомствата, регионалните и местните власти да си взаимодействат за постигане на целите. В цялостния процес трябва да бъдат включени също така гражданското общество, бизнес секторът, медиите.

Присъствието на **основните партньори** - национална власт, местна власт, местен бизнес, неправителствени организации и медии - е заложено в системата на подбор и приоритизиране на проблемите, решаващо е при подбора на проектите, а също така и в контрола и оценката на изпълнението на тези проекти. Този ангажимент на България също е защитен с позицията по Глава „Регионална политика“.

И, не на последно място, разбира се, акцентът пада върху **обучението и квалификацията**. Предстои ни да реализираме национална стратегия за подготовка и квалификация на кадри, за да можем след 1 януари 2007 година да се участваме равнопоставено в използването на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Трябва да не забравяме - **правилата са еднакви за всички**. Ние не трябва да имаме опасения, че правилата за България са различни - по-строги или по-дискриминационни или някакви други - от тези, които са за Полша, Португалия, Гърция, Франция, Дания.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ПО СТРУКТУРА ГЛАВА 21? КАКВИ СА НЕЙНИТЕ РАЗДЕЛИ?

Всяка една преговорна глава съдържа два вида поети ангажименти. Първо, това са ангажименти, които трябва да бъдат изпълнени до затварянето на главата. Другата част са ангажименти, за които трябва да се представи точен план-график кога ще бъдат изпълнени до 2007 година. Това разделение на ангажиментите за нас е добра предпоставка, защото се съкращава периодът на прего-

ворите. Но сега, след приключването на преговорите с ЕС, ние навлизаме в етап на строг мониторинг от страна на ЕС дали изпълняваме поетите ангажименти по всички глави по общия план-график за промяната до 2007 година.

Успоредно с работата по Глава 21 работихме по Закона за регионалното развитие (ЗРР), и по този начин много от ангажиментите, които поехме с Главата, практически затвърдихме със ЗРР. За нас приемането на ЗРР беше преимущество, макар този закон да не беше сред законите, задължителни за затваряне на Глава „Регионално развитие“. Според мен Законът ни помогна и свърши много добра работа.

Ето и ангажиментите, които задължително трябва да бъдат изпълнени до приключването на преговорите:

Първо, България потвърди своята позиция, че приема номенклатурата за териториални статистически единици на ЕС за целите на повеждане на структурната и регионалната политика, договорена между Националния статистически институт и Евростат през 200 г., като българската класификация е следната: райони за планиране, области, общини и населени места. Районите за планиране са регламентирани в ЗРР, (ДВ №14 от 20.02.2004.).

Точният превод е „номенклатура на единиците на териториалната статистика“ - NUTS. В цяла Европа статистиката се води не в рамките на националната държава, а в рамките на статистическите единици. NUTS 1 могат да бъдат до 7 милиона, NUTS 2 - от 800 хиляди до 3 милиона, LAO 3, 2 и 1 (local administrative units) са съответно нашите области, общините и всяко едно отделно населено място.

Структурните инструменти (Фондът за регионално развитие, Фондът за ориентиране и гарантиране на селското стопанство, Финансовият инструмент за ориентиране на рибарството и Социалният фонд) са свързани с регионалното развитие и за тях основната единица в Европа е така нареченият NUTS 2 - район за планиране. Именно на база „район за планиране“ се разпределя финансовата подкрепа на ЕС след присъединяването. България прие да има шест района за планиране, които не са административно-териториални единици, а са единици на статистиката. На тяхно ниво се определя дали страната ще получава помощта на ЕС по Цел 1, свързана с инфраструктурното изграждане, т.е. най-вече с Регионалния фонд за развитие. Условието за получаване на тази подкрепа е БВП на района да е под 75% от средния за Европа. Това означава, че всички райони за планиране в България ще имат възможност да кандидатстват с проекти пред Регионалния фонд за развитие.

Второ, ние потвърдихме, че ще прилагаме правната рамка, която ще осигури пълната съпоставимост на

операциите, финансирани от фондовете на ЕС, с политиките и законодателството на Общността. Става дума за група закони, свързани с: правилата за конкуренция, възлагането на обществените поръчки, опазването и подобрието на околната среда, премахването на неравенството между мъжете и жените и многогодишното бюджетно програмиране. На пръв поглед регионалното развитие отсъства. Но тези закони утвърждават онези **основополагащи за ЕС принципи**, които определят и реалната възможност за балансирана регионална политика:

Принципът на равнопоставеността: Става дума за осигуряване на равнопоставеност при получаване на средства от помощта от ЕС. Тези средства могат да се получават само ако бъде осигурена равнопоставена конкуренция. (Затова и Глава „Конкуренция“ затворихме последна като изключително важна.) Трябва да бъде абсолютно гарантирано, че е спазен принципът на равнопоставеност за всяка община или регион, когато се състезава за средства;

Възлагане на обществени поръчки: С приемането на този принцип ние декларираме, че държавата няма право да субсидира или да подпомага според политически или каквито и да било други критерии определени региони за сметка на други. Държавата, разбира се, има право да определи чрез закон райони за целенасочено въздействие, но тези райони ще могат да бъдат подпомогнати само чрез правилата за конкуренция, чрез ясно определяне на това какво значи държавна помощ и как се прилага тя и на базата на обществени поръчки. Нищо няма да може да се възлага директно, само защото към момента някой район по една или друга причина е по-симпатичен на държавата.

Принципът за устойчивото развитие и опазването на околната среда: От 1997 г. принципът за устойчивото развитие е основополагащ за всички документи на ЕС - това е новата съвременна световна „религия“, това е веруюто, че ние сме за кратко на тази земя, че тази земя трябва да бъде толкова щедра и толкова благодатна към следващите поколения, колкото е била и към нас, че ние можем да използваме ресурсите дотолкова, доколкото няма да се получат необратими последици и т.н. Околната среда заедно с културно-историческото наследство (то също влиза в този принцип на устойчивост). Не можеш да разрушиш в името на бързи икономически печалби и лесни технологични решения да унищожаваш наследство, което е невъзвратимо. Третият стълб на устойчивото развитие е гражданското участие.

Четвъртият принцип, който се задължаваме да прилагаме, е **премахването на неравнопоставеността** и подпо-

магането на равенството между мъжете и жените.

Трето, съществен съдържателен момент е очертаването на институционална рамка - т.е. определянето на органите за управлението на Структурните и Кохезионния фонд, взаимодействието между тях, разплащателния орган и контролните органи, които ще управляват мониторинга и оценката. ЗРР ни помогна по-добре да организираме управляващите органи, да формулираме кой за какво отговаря, какви планови документи ще подготвим, кои са органите, които осъществяват контрол и надзор, какъв капацитет имат и как ще се развиват занапред.

√ Управляващият орган на рамката за подкрепа от Общността ще бъде Дирекция „Управление на средства от ЕС“ в Министерство на финансите (за Структурните и Кохезионния фонд).

√ Разплащателен орган за всички Структурни фондове и Кохезионния фонд ще бъде дирекция „Национален фонд“, МФ.

√ Управляващ орган на регионалната оперативна програма ще бъде Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“, МРРБ.

√ Управляващ орган на Оперативната програма за развитие на конкурентноспособността на българската икономика ще бъде Дирекция „Предприсъединителни програми и проекти“, МИ.

√ Управляващ орган на Оперативната програма за развитие на човешките ресурси ще бъде Дирекция „Предприсъединителни фондове и международни програми и проекти“, МТСП.

√ Управляващ орган на Оперативната програма за развитие на земеделието и селските райони ще бъде Дирекция „Развитие на селските райони и инвестиции“, МЗГ.

√ Органите, отговорни за прилагането на операциите по Кохезионния фонд, ще бъдат дирекция „Координация на програми и проекти“, МТС, и Изпълнителна агенция „Пътища“ към министъра на регионалното развитие и благоустройството.

√ Органите, отговорни за прилагането на операциите по Кохезионния фонд в сектора по околна среда, ще бъдат Дирекция „Европейски фондове за околна среда“, МОСВ, и Дирекция „Изпълнително звено - Програма ИСПА - благоустройствени дейности и ВиК системи“, МРРБ.

√ Контролните органи на национално ниво са Националната сметна палата в съвместни одити с Европейската сметна палата, и Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол.

√ В нивата под изброените се изграждат така наречените междинни звена. На тях националният координатор на помощта, управляващият орган и съответната оперативна програма ще делегират функции. Те могат да бъдат формирани по различен начин - това са органите,

които ние имаме за задача да изградим до средата на 2005 година и където фактически ще се оценяват проектите. А самите проекти ще идват като кандидатури от крайните бенефициенти. В много случаи това ще са самите общини, малките или средни предприятия, отделно училище или болница, гражданска организация и т.н.

Още един **задължителен елемент**: Ние трябваше да поемем ангажимент, че ще разработваме единен планов документ -

НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Ще изградим единна система от други планови документи, каквито са оперативните програми, плановете за регионално развитие на ниво планировъчен район, областните стратегии и устройствени схеми, общинските планове, обвързани с Националната стратегия за регионално развитие. Т.е. ще имаме два стратегически документа - национална стратегия и областни стратегии; плановите документи са също два - регионален план и общински план; има и два документа, свързани с общата рамка на помощта - Националният план за развитие и Оперативните програми.

Всички тези документи трябва да бъдат разработени с хоризонт 2007 - 2013 година. При нас Националният план и Оперативните програми се правят с хоризонт 2007 - 2013 г. Националната стратегия се разработва от 2005 до 2015. Общинските планове обаче трябва да се разработят сега, да покрият периода до 2007 г. и да има готовност да се разработят за 2007 - 2013 г. Стратегическите документи се актуализират по-рядко, но плановете се актуализират всяка година.

Друго важно изискване е **многогодишното бюджетно програмиране**. И днес по ФАР имаме това изискване. От тук нататък, особено за рамката по помощта, за да се осигури съфинансиране ще сме длъжни да имаме многогодишно бюджетно програмиране.

Каква е разликата между „социалистическото“ планирано развитие и изискването на ЕС? Петилетният план винаги най-куриозно бе последван от призива „Петилетката - за три години“. В този случай се губи смисълът на многогодишното програмиране, липсва обвързката с ресурсите. Днес става дума за абсолютно сигурно обвързване на планирането с ресурса. Тези планови документи стигат до плановете за действие, където е осигурен ресурсът - от ЕС и от България; осигурен е срокът. Разликата е наистина съществена. Планирането е нещо много хубаво, когато е средство за управление. Не просто да се поставят задачи, които могат да се изпълнят за определено време, но могат и за по-малко, пък и не се знае от къде ще дойдат парите, а ако не дойдат, ще направим нещо друго... - за какво планиране става дума?

Днес става дума за истинско планиране, което ние, хората в България, много добре владеем, когато плани-

раме собствения си бюджет и собствените намерения - нещата, които сме свикнали да управляваме. И много трудно и безотговорно го правим, когато става дума за обществените дела. Това е така, защото сме загубили чувството за отговорност през дългия период, когато сме били лишени от най-естественото, елементарно нещо - от правото на собственост.

АНГАЖИМЕНТИТЕ, КОИТО ПОЕХМЕ ДА РАЗВИЕМ ДО 2007 ГОДИНА

са изграждане на административен капацитет, на капацитет за програмиране; на управление на финансите и бюджета; обучение на административните кадри за управление на помощта от предприемаческите инструменти и в бъдеще - по Структурните и Кохезионния фонд.

Истински капацитет във всяка една от 264-те общини ще бъде много трудно развит и не бива да си правим илюзии в това отношение. Не можеш да очакваш, че в община от хиляда души и в една община като Варна капацитетът ще бъде еднакъв. И не е необходимо. Има 40-50 общини в България, които могат да изградят капацитет. На останалите ще трябва да се помогне при изработването на общинските планове. Държавата - с изготвянето на методики, указания, правилници и т.н. НПО-секторът и донорската общност ще ориентират своята помощ към подготовка на местните власти за разработването и защитаването на плановете. От друга страна, не трябва да забравяме, че не започваме от нула. През последните 15 години, особено от 1997 г. насам, беше разработено поколение планове. Добра или лоша, това е основа.

Ние трябва да поощрим хората в общините. Да им кажем: имате информационната база, трябва да я актуализирате, да я обсъдите. Всички проекти за гражданско участие, каквито са обществените форуми, например, помогнаха да се изгради на местно ниво разбирането,

практиката и даже вярата, че чрез диалог се стига до по-добри решения. Остава да огледат и актуализират досегашните планове. В никакъв случай да не започва с анализ на географското положение и неща, които са правени и се знаят. Да се види какво е състоянието на устройствените схеми и планове, градоустройствените разработки, кадастъра и т.н. На базата на това да се определят приоритетите, да ги обсъдят с хората. Няма по-силна защита за едно местно ръководство от това неговата идея или стратегия да бъде подкрепена от местната общност. Мисля, че вече са малко местните ръководства, които се съмняват в това.

Искам да се спра и на задачите, върху които ни предстои **най-тежката работа до 2007 година**:

Важно е да осигурим **ритъма на разработването** на документите: планове, многогодишно бюджетно програмиране, планове с перспектива, стратегии и т.н. До 1 януари 2007 година трябва да сме осигурили институти и експерти, за да можем веднага да почнем да ползваме средствата. Много ще ни е трудно. Не само на нас - на всички им е било много трудно. И досега на много страни им е трудно. Други много са успели в това отношение - като ирландците например, които от най-бедни сега стават едни от най-богатите: великолепно планиране, много успехи, много усвояване на средствата от ЕС.

Важно е да създадем и да прилагаме в практиката точни, **ефективни механизми на взаимодействие**, на отговорност, наблюдение, контрол, отчетност и т.н. - за да осигурим, че европейските пари няма да бъдат вложени на вятъра за неща, които не вършат работа и няма да бъдат, грубо казано, „откраднати“.

Какво правим в тази връзка: започна работата по Националния план, започна подготовката на Оперативните програми, по ЗРП сме подготвили и минават на експертни съвети всички правилници, наредби, инструкции, указания и т.н. Опитваме се да ги дискутираме максимално с местните власти, да чуем техните становища. Ще трябва още повече да си взаимодействаме. Ще трябва да изградим нови институции - особено по отношение на обучението - и да ги доразвиваме. Трябва да използваме средствата, които могат да ни предоставят донорите до 2007 г. при укрепване на капацитета на местно и регионално ниво.

Важно е общинските ръководства да си пазят кадрите, особено обучените кадри. Да ги защитават. Трябва да се преодолее стремежът след всеки избор да се прави коренна промяна, защото кадри няма. Много от хората, които бяха обучени, след политическа промяна отиват в неправителствения сектор. Да, там също могат да помагат. Но нали държавата също има нужда от такива хора? Ще трябва да се промени самото отношение на държавата по отношение на мотивацията, на заплащането.

Хората са мотивирани да бъдат обучавани. Но ако един кмет изпраща на семинари само тези, които в момента не са му необходими, или безразборно подбрани хора, просто за да запълни бройката, и ако после не изисква от този човек да прилага наученото, да обогати знанията на другите, тогава няма да има ефект. Има платени обучения, за които общината плаща, и след това не проследява дали тези хора са отишли на обучението. Или ако са отишли какво са научили и как са го приложили в практиката. Случвало ми се е да преподавам пред аудитория, за която заявили участието си 30 души, а са се явили 5? Това не е редно, това трябва да се преодолее.

Ако общинската администрация сега не вложи усилия да изготви стратегия (експерти трябва да се ползват, защото не може да се очаква всички да се справят без тях, но нека да се използват целенасочено, под контрол!) и ако тази стратегия не служи като инструмент за управление, усилията (и парите) ще са похарчени неефективно. Условието са еднакви за всички, и щом другите спазват правилата, значи и ние можем. Ако искаме да усвоим европейските средства, да ги използваме рационално, трябва да спазваме правилата. Помощта на ЕС няма да ни бъде дадена, само ако се опитаме по Андрешковски да шмекеруваме и тогава няма да има на кого да се сърдим.

Много важен акцент е образованието, дори промяна на менталитета. Децата от малки да бъдат възпитавани в този начин на мислене - че живеят в демократична среда, където имат големи възможности за себе реализация, но тези възможности са в рамките на спазването на правила. Демокрацията е ни повече, ни по-малко от правила. Моята свобода да размахвам юмруците си е до върха на твоя нос. Не мога да накърня твоето достойнство, права, желание за себе реализация. Искаме да имаме чиста околна среда - трябва да я пазим. И да го усещаме като лична отговорност. Искаме да имаме добре уреден градски транспорт - трябва да си плащаме, защото ако не си плащаме, то пак от нас, но по друг начин се взема, за да се осигури тази услуга. Искаме да имаме хубав градски дизайн - не трябва да унищожаваме това, което е направено, трябва да го пазим като свое. Трябва да имаме обществена отговорност. И това не са празни приказки.

И тук трябва да добавим, че хората, които прокламират тези идеи, особено когато са обществени личности, когато са хора, избрани в парламента, в общинските съвети, те с цялостното си поведение трябва да го служат за пример.

Ролята на медиите е да следят зорко обществения процес. Те са призвани да укоряват нарушителите, но със същата жар и страст трябва и да поощряват тези,

които са в правия път.

Колосална задача стои пред цялото ни общество - да сменим една система за колкото може по-кратко време при ограничен финансов и човешки ресурс, и най-сложното - да го направим по демократичен път. Това е наистина колосална задача и ако едно-две поколения се справят, трябва да бъдат щастливи и горди, че са го направили за този кратък период.

Когато говорим за подготовката, за квалификацията и за създаване на административния и управленския капацитет, акцентираме и върху общинския съвет. Тук нещата са още по-сложни, защото са свързани с промяната на културата, на разбирането, че когато човек се кандидатира за общински съветник, той/тя трябва да е много подготвен. Обществото трябва да изисква от него/нея да бъде подготвен/а за отговорностите, защото общинските съветници с гласа си вземат решения за съдебните на хората, които представляват.

Тук възниква и другият въпрос - за цялостната ни избирателна система, за демократичната ни практика. Ние не можем и не би трябвало да продължаваме с избора за анонимна партийната листа или гласуването по цвят. Нека в общинския съвет да правим политика - да подкрепяме ляв или десен, либерален или социален подход, а не политиката да се върти около групови интереси. И все пак имам усещането, че много неща вече започнаха да се променят. Добре си спомням как беше през първите години и знам, че сега има промяна. Едно от големите преимущества на това, че България ще се присъедини към ЕС е фактът, че ще ни помогнат да започнем да спазваме правилата.

ДАЛИ РАБОТЕЩИТЕ ДНЕС В МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ ОСЪЗНАВАТ ОГРОМНАТА СИ ОТГОВОРНОСТ?

Мисля, че много от тях я осъзнават. Но също така мнозина нямат капацитета на подготвени хора, нямат капацитета на физическо отдаване на работата в тази насока, нямат и моралния капацитет да превъзмогнат онова, което дълбоко се корени в човешката природа или в инстинкта за самосъхранение - да поставяш собствен си интерес над общия. Да забравим поговорката „Не е важно аз да съм добре, важно е съседът да е зле“.

Предпоставки за това мислене - колкото щещ: бързо икономическо развитие, технологична революция, стра...хотна урбанизация, загубване на връзка със земята, алиенация, живеене в огромни блокове, където никого не познаваш и където собствеността ти започва от прага на апартамента, а навън всичко е общо и си казваш: Защо пък аз да го поддържам, когато другите го рушат? Това казване „Защо аз, когато другите...“ руши всичко.

Нека да мислим и да казваме „Ако не аз, то кой друг?!“

ТАЙНАТА НА (НЕ)УСПЕХА НА РЕГИОНАЛНИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ В ИТАЛИЯ: ОПИТ ЗА ТЪЛКУВАНЕ

■ **Марина Димова**
ФРМС

Имах възможността месец и половина да бъда част от ежедневието и работата на дирекция „Връзки с Европейския съюз“ в провинция Тренто, Италия. Наред с първите впечатления дойде и усещането за далечно подобие с българската администрация по отношение на пръв поглед малко хаотичната, претоварена, шумна и със заслужено самочувствие дирекция. Това усещане, разбира се, не беше заличено до края на моя престой там, но се обогати с нови впечатления за цялостната дейност на администрацията, които станаха повод за написването на тези редове.

Малко предистория: автономна провинция Тренто се намира в Североизточна Италия. Заедно със съседната провинция Болзано съставляват региона Трентино Алто-Адидже. На територията на провинция Тренто живеят близо 478 000 жители и тя се нарежда на 26 място сред всички 103 провинции в Италия по икономическо благосъстояние с БВП на глава от населението 117 % от средния за страната.

Особеното за провинцията е, че според италианската правна система провинциите Тренто и Болзано са единствените със статут на автономни провинции, които имат по-голяма законодателна, административна и финансова самостоятелност в сравнение с останалите - т.е. те са със специален статут. В правомощията на провинцията е регулирането на правната рамка, свързана с местните власти (такси, общинска администрация), но в същото време нейна основна отговорност е финансирането на общините и здравната система.

Дирекция „Връзки с Европейския съюз“ е онова звено в администрацията, което осигурява дългосрочното стратегическо планиране и взаимовръзката със структурите на Европейския съюз, изготвяйки Единния програмен документ¹. На базата на този стратегически документ (широко оповестен и публикуван на Интернет-страницата на провинцията) се реализират проекти и програми,

¹Documento unico di programmazione (DOCUP) 2000 - 2006, <http://www.provincia.tn.it/Europa/DOCUP/>

определени като приоритетни за цялостното развитие на провинцията, и на практика се осигуряват средствата от Структурните фондове на ЕС. В дирекцията работят 25 души, организирани в екипи - в зависимост от това дали реализират съответни проекти или програми, дали са свързани с финансовите отношения с Европейската комисия и средствата, идващи от фондовете, или пък са ангажирани с постоянно наблюдение на всичко, което се случва „в Брюксел“ и е от значение за провинцията. Имен-

но този екип следи информацията за нови финансиращи програми на ЕС, нови законодателни промени или просто събития, които представляват интерес за провинцията и институциите на нейната територия. Чрез нея администрацията и всички социални партньори са „в крак“ с всичко, което се случва на международната сцена и дава възможности за реализация на проекти и инициативи. Другата основна функция на тази част от дирекцията е да разпространява възможно най-широко (до всички общини, университети, неправителствени организации и бизнеси на територията на провинцията) събраната информация и да насърчава потенциални партньорства. Хората в този екип (5 души) вършат това. Единствено това.

Бях свидетел на пристигането на многобройни запитвания за партньорство към провинцията от различни институции по различни програми месеци преди стартирането на покана за кандидатстване с проекти по дадена програма. Мисля си: това означава, че е налице действащ механизъм за партньорство, изградена мрежа за обмен на информация и култура за набавяне на точната информация не навреме, а доста по-рано! Това като че ли бе тайната формула, по която нещата се довеждаха до успешен край.

Същевременно видях и ситуации, в които подготовката на проекти се извършваше в последния момент, с риск за фатално закъснение... Оказа се, че понякога причина за това са многобройните партньори по проекта, които не спазват указаните вътрешни срокове, или пък трудната координация на всички международни институции, които си партнират в дадена инициатива.

С изненада научих, че до голяма степен съществуват и проблеми с малките общини на територията на провинцията, които най-често са разположени във високопланински райони и имат редица трудности поради географското си местоположение, което влияе върху цялостното им икономическо развитие. Провинцията прилага целеви политики по отношение на подобряване на условията на живот и възможностите за предприемачество и повишаване на професионалната квалификация на човешкия ре-

сурс в тези общини. И до ден днешен провинцията, а и страната като цяло е изправена пред предизвикателството, свързано с капацитета на малките общности и добре действащата местна и регионална администрация.

Служителите, които работят в дирекцията, споделиха, че има възможност България да участва в множество проекти и програми на Европейския съюз като партньор на различни институции от страните членки, но за съжаление засега проблем остава възможността на българските партньори да осигурят собствения финансов принос.

Какво още видях?

Срещи в дирекцията - представители на различни организации, местни власти, институции се обаждат в дирекцията и търсят начин за контакт, за среща, по време на която да представят идеи за проекти, да потърсят подкрепата на провинцията, да получат съвет, да попитат за потенциални партньори. Дирекцията получава, пренасочва и разпространява до заинтересовани страни многобройни запитвания за партньорство или търсене на партньори, които ваят непрестанно от различни европейски организации и институции. Търси се потенциална реализация на всяко партньорство, създаден е устойчив механизъм за изграждане на успешни коалиции, кипи оживление... Витаете разбирането: колкото повече участие, толкова по-добре (и във финансов смисъл).

Неволно си мисля за това, което се случва в България: като цяло има още какво да се желае по отношение на усвояването на европейските фондове; все още публичната администрация е в процес на цялостна реформа; все още местните власти и регионалните структури гледат капацитет за подобряване на работата си, а хората все така не са съвсем наясно какво означава всичко това за тях...

Но всички те знаят посоката - и няма причина да не стигнат края на пътя.

За повече информация:

<http://www.provincia.tn.it>

(в по-голямата си част - на италиански език)

Радиотема: ОБЩИНСКИ СЪВЕТИ ПО НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА - ПРАКТИКИ И ПОУКИ

На 27 май 2004 г., както винаги от 2001 г. насам, последния четвъртък от месеца на вълните на „Хоризонт“ звучи съвместната рубрика на БНР и ФРМС „Общински радиофорум“. Разговорът в студиото разглежда работата на общинските съвети по наркотични вещества - какви са функциите им, как местната власт може ефективно да съдейства за преодоляването на проблема с наркоманиите, къде е мястото на гражданската инициатива в този процес, кои са нужните законодателни промени, за да могат общините реално да участват в решаването на проблема. Участници на живо в студиото бяха председателят и секретарят на Общинския съвет по наркотичните вещества към Община Благоевград д-р Теменужка Любенова и Десислава Иванова, както и Мария Петрова, председател на Сдружението на родители и граждани „Бъдеще за нашите деца“ - гр. Благоевград. По телефон с информация за практиката на Община Силистра в тази област се включи заместник кметът по социалните въпроси Георги Балушев.

Представяме ви интересни моменти от предаването.

Д-Р ТЕМЕНУЖКА ЛЮБЕНОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА КЪМ ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД:

Общинският съвет по наркотични вещества повтаря Националния съвет по наркотични вещества по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите на общинско ниво и провежда националната политика на ниво община. В него влизат представители на съда, прокуратурата, полицията, общината, ХЕИ, Червения кръст, психодиспансерите и всички онези институции и организации, които имат отношение по проблемите, свързани с наркоразпространението и употребата на наркотици.

По времето, когато бях училищен лекар (1996 г.) установих, че в училището се употребяват наркотици и цялата ми дейност, свързана с борбата срещу наркотиците, тръгна точно от там. Наложих се да направя сериозно проучване - първо в моето училище, след това на 1000 ученика от целия град. Като детски лекар за мен беше страшно обстоятелството, че в града ни има такъв проблем, а ние - лекарите и родителите на тези деца - не сме го забелязали.

Тенденцията днес е такава, че след три-четири години ще имаме доста сериозен проблем, точно заради бума на употребата на марихуана. Нашите изследвания и срещите, които провеждаме ежемесечно с ученици, показват, че се

увеличава употребата на марихуана, дори има отлив от употребата на тютюн. За сметка на това се увеличава употребата на канабисовите производни, особено сред момичетата, което също е един недобър показател. Очакваме и проблеми с по-твърдите наркотици.

Общинският съвет по наркотични вещества се занимава както с превенция, така и с насочване за лечение, срещи с родители, със зависими лица, с взаимоотношенията между съда, прокуратурата, следствието, полицията, общината. Всички проблеми, които съществуват в семействата, в които има деца, употребяващи наркотици, минават през Об-

щинския съвет и ние се явяваме буфер и същевременно подпомагащ орган - дотолкова, доколкото ни е възможно...

Можем да изредим много неща, които няма у нас: няма база за лечение, няма мрежа за лечение, няма рехабилитационни системи, няма ресоциализация... Същевременно се налага да търсим и контакти с чужбина, за да можем да изпращаме нашите деца там, където вече има установени традиции за лечението на наркозависимите. Но се питам: как можем да не плащаме нито лев данъци за тези страни (Испания, Италия, Гърция и др.) и в същото време те да гледат и да се грижат за нашите деца толкова отговорно, абсолютно отговорно във всяко едно отношение?...

Финансирането на нашата работа е много тежък проблем. Вменява се на общините да провеждат националната политика на общинско ниво, но в същото време не им се осигуряват никакви пари.

Ние водим истинска и продължителна битка да бъде регламентирано финансирането. Давали сме многократно предложения за начините, по които да бъдем финансирани. Подкрепени сме и от някои от Общинските съвети по наркотични вещества в страната.

За съжаление, някои от структурите в страната се разпаднаха, някои от колегите, с които се познаваме и работеха много сериозно в различни общини, напуснаха, тъй като цялата тази дейност не може да бъде извършвана на доброволни начала или вменена между другото в задълженията на хората.

Проучихме опита на други държави. Например Полша отделя процент от всички държавни задължения, които имат производители и търговци на алкохол и тютюневи изделия и - забележете! - производство на лекарства. Този процент се заделя единствено и само за борбата срещу употребата и разпространението на наркотици. Това включва и лечението, и ресоциализацията, така че в Полша са изградили реална финансова основа. Но това, което за нас беше шок, е, че нашата държава си позволява да връща получени от Европейската общност пари - точно за финансиране на борбата с наркоманиите. Те са върнати, след като не е уведомена нито една от общините. Говорим за 900 хиляди евро!

В списание „Общество и право“ през 2000 г. беше публикуван доклад на Министерството на вътрешните работи на Германия по повод разпространението и употребата на наркотици и на секти в Германия. Там даваха четири основни прегради срещу разпространението на тази чума на нашето съвремие - наркотиците. На първо място те посочват като преграда **патриотичното възпитание**, на второ място - **религията**, характерна за дадения регион, на трето място - **държавната политика** на Германия за здраво немско семейство и на четвърто място - **екологията и спорта**.

Базирайки се на техния опит, в Благоевград съвместно с читалището разработихме програма с такава насоченост - патриотичното възпитание като основа на превенцията на наркоманиите. Поканихме Божидар Димитров като директор на Националния исторически музей, Антон Дончев, Иван Гранитски. Три часа децата не ги пуснаха да си тръгнат. Три часа! Толкова невероятно е било, интересно и въздействащо. За нас това означава, че има смисъл.

Работим и с църквата и тази наша съвместна работа дава изключително добри резултати.

ДЕСИСЛАВА ИВАНОВА, СЕКРЕТАР НА ОБЩНСКИЯ СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА КЪМ ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД:

Често са ме питали дали изпитвам удовлетворение от работата си. Да, изпитвам удовлетворение. При нас успехите

не идват лесно. Но за нас успех е всяко едно дете, което е спряло употребата на наркотици, не е направило рецидив, устойчиво е, социализирало се е, и всеки родител, който отново може да диша спокойно. За мен е от значение това, защото тези хора са социално изолирани. Когато

дрогата влезе в едно семейство, то постепенно губи социалните си контакти, съсредоточава се върху проблема. Тоест, то става ко-зависимо.

Няма бивш наркоман, но има бивш зависим. Зависимостта остава за цял живот. Няма гаранция, че едно дете, което е престанало да употребява наркотици, един ден, сблъсквайки се с някаква трудност, попадайки в среда, която провокира употребата, отново няма да посегне. Но успех е, че то е спряло, че е било пълноценно, започнало е да учи, след това е създадо семейство и така нататък... А това може да продължи и цял живот. Няма бивш наркоман, но има хора, които са пълноценни и живеят между нас.

Всичко, което правим в работата си, ни се вижда нетрадиционно, тъй като по принцип няма устойчива система и няма устойчива практика. Предизвикателствата са всеки ден. Предизвикателство е, когато за първи път дойде родител, който с години е крил проблема от другия родител или от най-близките си хора, да го предразположиш да сподели и да дойде и втори път.

Много често родителите поради това, че не са имали информация, възприемат посягането на детето към дрогата, обвързването с дрогата като тотален неуспех като родител. А всъщност всички научни изследвания показват, че това не е вярно. Има деца от най-различни семейства: има деца прекалено задоволени, има деца прекалено оцетени. Няма гаранция за това, че моето или вашето дете няма да посегне. Експериментът е характерен за тяхната възраст и те експериментират. Нашата отговорност и нашата цел е да им покажем какво става, без да размахваме пръст!

...Доста разпространено е грешното схващане, че наркотиците са привилегия само за лошите деца, а нък нашите не са такива...

Работим и с много бивши наркомани, които казват: „Ако, когато ние започвахме, имаше наркомани и аз бях видял докъде се стига, никога, никога не бих опитал! Но тогава хората, които виждахме, се возеха в лъскави коли, разполагаха с много пари, никога не съм предполагал, че ще стигна до тук...“

Когато едно зависимо дете дойде и потърси помощ, все пак има механизми да го насочиш към лечение. Можеш да му предложиш един или друг вариант, защото не знаеш какво индивидуално при него ще работи.

Когато дойде един обезверен родител, е много по-трудно. Много често той с недомлъвки и трудно говори за проблема си, по-скоро говори за странични неща. Затова за мен е изключително важно в най-скоро време и в Благоевград да заработи такава неформална структура, която да обединява родителите, а помощта на психолога да е в неговата/нейната подкрепа за съвместната им дейност, за съвместните им инициативи.

МАРИЯ ПЕТРОВА, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СДРУЖЕНИЕТО НА РОДИТЕЛИ И ГРАЖДАНИ „БЪДЕЩЕ ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“ - БЛАГОЕВГРАД

Основна цел на нашето сдружение е подготовка и активизиране на обществото за всеоткриваща защита на употребяващите наркотични вещества, на зависимите от тях млади хора, както и на семействата им. Стигнахме до извода, че никой сам, единично не може да се справи с проблема. Подпомогнати сме от Общинския съвет по наркотични вещества - без тяхната подкрепа не бихме могли да стигнем до тук.

Родители, с които благодарение на проблема се познаваме от дълго време, стигнахме до извода, че трябва да търсим обща основа, върху която да стъпим, за да имаме възможност да водим каквато и да е борба за решаването на този проблем.

На този етап е необходимо да се възстанови в законодателството принудителното лечение при случаите на дългогодишна употреба, свързана с промяна на личността, прояви на семейно насилие и криминални деяния. Личният ми опит и този на много майки от нашия регион е в подкрепа на това искане, защото какво се получава засега - деца с болна психика биват питани дали искат да се лекуват, защото се знае предварително, че на този етап те не са в състояние да искат това. Така държавата „де факто“ си измива ръцете и не предприема мерки за изграждането на места за лечение в общините, където проблемът е много силно проявен.

ГЕОРГИ БАЛУШЕВ, ЗАМЕСТИК КМЕТ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО И СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ, ОБЩИНА СИЛИСТРА:

В Силистра също едни от първите в страната създадохме Общински съвет за борба срещу наркотиците и прекурсорите - през пролетта на 2000-та година. Обърнахме поглед към младежките организации и създадохме Младежки съвет по наркотичните вещества, чиито членове са около 30 ученика. Сформирахме Ученически парламент. В дневния ред на Ученическият парламент борбата срещу наркотиците е винаги тема номер едно.

Инициирахме, след обучение по линия на сдружение „Антидрога“, цялостна лекционна пропаганда „Връстници към връстници“. И се убедихме в успеха на практиката. Най-добре на своите връстници въздействат именно техните връстници - без да ги поучаваме, без назидателно да им показваме правия път. Стремим се да насочим младите хора към по-здравословен начин на живот, а това доведе и до инициативи на нашите спортни клубове. В Силистра 15 наши спортни клуба инициираха „Да изберем спорта, не дрогата“ и в изявиите - спортни и други - ангажирахме десетки, стотици ученици.

Поддържаме много добри връзки с колегите от Благоевград Варна, Плевен, Велико Търново, Русе... Струва ми се, че в тази сфера именно обмяната на опит и идеи - как се прави при вас, какво става при нас - е най-положителното нещо. Трябва да можем да работим, когато нещата още могат да бъдат овладявани и са необходими значително по-малко средства. Защото след време ще се наложи да даваме твърде много средства за лечение и за рехабилитация. Да не говорим за погубените десетки млади животи.

С институциите на централната власт поддържаме добри връзки. С Националния съвет по наркотичните вещества участвахме в две конференции и с него постоянно съгласуваме наши програми и действия. С Националния център по наркоманиите имаме също така добри контакти и партньорство. Съвместно с представители на Националния център по наркоманиите проведохме две обучения, които се оказаха твърде полезни. В нашия град проведохме научнопрактическа конференция „Училище за всички“ - първа фаза. Сега вече очакваме втората и тя ще бъде с много по-широка аудитория и с повече дискусии и практическа насоченост.

Другата посока за работа, която отчитаме и в Националния съвет, е работата в училището. Там е алфата и омегата. Макар че училището е един от социализиращите фактори, наред със семейството и обществената среда, там може организирано да се поставят някои начала. Какво направихме ние? Тъй като по линия на образованието в почти всички учебни заведения вече са съкратени педагогическите съветници, ние участвахме в програмата „От социална помощ към заетост“ и защитихме проект за 15 трайно безработни учители. Те в момента попълват именно този вакуум от липсата на педагогически съветници.

КНЕЖА - С МОДЕРЕН ЦЕНТЪР ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЛУГИ НА ГРАЖДАНИТЕ

На 11 юни 2004 г. в Кнежа бе открит модерен център за информационно и административно обслужване на гражданите. Той е първият в плевенска област. В него функционират 4 работни места и едно оборотно.

Лентата прерязва С. Шабански, кмет на Община Кнежа. Гости на откриването бяха Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС, Георги Вълчев, директор на Координационния център за информационни технологии

към МС, кметове и експерти от съседни общини.

Центърът беше открит под мотото „Общината - това са хората“. Той предлага бързо, коректно и качествено обслужване на гражданите в общината. Разполага с локална компютърна мрежа и богата информационна база, като предоставя информация за всички административно-правни и административно-технически дейности, които извършва общинската администрация, по начин, съобразен със съвременните стандарти.

Екипът на центъра се състои от опитни и отзивчиви служители, които представят дружелюбния образ на общинската администрация.

До новоизградения център е преместена служба ЕСГРАОН, което ще доведе до по-ефективно, бързо и навременно обслужване на гражданите.

Проектът бе реализиран от Община Кнежа в рамките на 4 месеца и бе финансиран изключително от собствени средства, а самото изграждане и избор на технологично решение бе извършено с консултантската помощ на Фондацията за реформа в местното самоуправление. Фондацията оказва експертно съдействие при въвеждането на модела на обслужване на „едно гише“.

Желанието на администрацията е да се работи в посока на създаване на оптимални взаимоотношения между администрацията и гражданите, от една страна, и подобряване на ефективността на работата на функционалните звена, от друга. Пресичането на прекия контакт между искащия услугата и предоставящия я на експертно ниво ще подпомогне значително осъществяването на тази цел.

Американският департамент по земеделие и Международната служба по земеделие към Посолството на САЩ в България организираха провеждането на **Българо-американска търговско-инвестиционна мисия - 2** в България. Форумът се проведе от 7 до 10 юни, 2004 г. в хотел „Радисън САС“, София, и в него взеха участие български и американски фирми, производители и търговци на земеделски и хранителни стоки и продукти, техника и суровини, както и потенциални инвеститори в българското земеделие и хранителна промишленост.

В рамките на този форум ФРМС съвместно с **Партньорството за местно икономическо развитие от 14 български общини организира изложбен щанд** с маркетингови материали на общините и техни фирми за представяне потенциала и възможностите им за бизнес, както и на инвестиционни проекти пред американските участници в мисията. Участието на българските общини във форума бе в подкрепа на съвместните усилия в контекста на проект „Местно икономическо развитие и маркетинг на българските общини“, който се реализира по Програмата за техническо побратимяване на ФРМС/МАГУ.

На 12 и 13 май в Стара Загора и Силистра се състояха последните две организирани от ФРМС **регионални срещи на представители от общини, изградили Центрове за услуги и информация на гражданите** по инициатива и с финансовата подкрепа и консултантска помощ на ФРМС и ААМР.

Главна цел на тези срещи бе да се обменят информация и добри практики между експерти от общините, както и да се стимулира дискусията относно съществуващите проблеми в областта на административното обслужване и търсене на пътища за тяхното решаване. Участниците в срещите имаха възможност да дискутират и развитието на общинските центрове, състоянието на общинските Интернет-страници, както и готовността на общините за работа с регионално представени институции с цел подобряване на административното обслужване и облекчаване на лицензионните и регистрационни режими за бизнеса.

Дискусиите бяха насочени и към идентифициране на бъдещи стъпки и сфери, в които ФРМС може да подпомага общините. В следващите няколко месеца експертите на ФРМС ще продължат да предоставят консултантска помощ на 15 български общини, стремящи се да подобрят организацията на административното обслужване, както и да изградят или надградят собствени Центрове за услуги и информация.

На 28 май 2004 г. в град Антверпен, Белгия, се проведе заключителната среща по проект „Управление на ученето през целия живот в образованието“. Проектът се финансира по програма Грюндвиг 2 на Европейската комисия. Страните участнички са България, Белгия и Холандия. От българска страна координатор на проекта е Фондацията за реформа в местното самоуправление. Представители на трите страни направиха презентации за най-важните теми свързани с „ученето през целия живот“. Заглавието на българската презентация бе **„Интеркултурното обучение - предизвикателство за „ученето през целия живот“ в Европа. Български практики“**.

На 17 и 18 юни във Варна се проведе среща на регионалните асоциации на общините и на професионалните асоциации на общински служители, финансирани от Американската агенция за международно развитие чрез Фондацията за реформа в местното самоуправление. Сдруженията анализираха дейността си през последните три години, споделиха своите най-съществени успехи и допуснати слабости и очертах възможности за бъдещо сътрудничество. Кирил Киряков от Американската агенция за международно развитие запозна участниците в срещата с приоритетите в дейността на ААМР до края на 2006 г.

След срещата 28 души от работещите в офисите на асоциациите участваха в **обучение по набиране** на средства с лектор Мариета Цветкова от програма „Каунтърпарт“ на ААМР.

На 24 юни в х-л „Верея“ в Стара Загора се проведе разширена работна среща на представители на 15 от 17-те демонстрационни общини в Кампанията за прозрачност в местното самоуправление. Срещата организираха ФРМС и Инициатива Местно самоуправление с подкрепата на Американската агенция за международно развитие и любезното домакинство на Община Стара Загора, която също е част от екипа по прозрачност. Над 30 бяха участниците в срещата, сред тях кметове, председатели на общински съвети, общински съветници, секретари и експерти от демонстрационните общини.

Срещата откриха Хал Майнъс, директор на ИМС, д-р Евгений Желев, кмет на Стара Загора, и Татяна Димитрова с адрес към участниците от името на Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС. „Кампанията за прозрачност е един от основните приоритети на ФРМС и е естествено продължение на нашите усилия в продължение на 5 години да стимулираме общините да прилагат и споделят със своите колеги иновационни практики в различни сфери на местното самоуправление“ се казва в обръщението, което призова участниците в срещата да бъдат достатъчно директни относно помощта, която очакват от ФРМС и ИМС в хода на кампанията.

На 28 и 29 юни в зала „Мадара“ на хотел „Марина“ в к.к. „Слънчев ден“, Варна, се проведе международна конференция за **споделяне с по-широк кръг общини на успешните приложени управленски практики през двугодишната съвместна работа на 21 български общини с американските градове-партньори по Програма „Техническо побратимяване“**. Организатори на форума бяха координаторите на програмата за България и САЩ - Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС), София, и Международната асоциация на градските управи (МАГУ), Вашингтон. Конференцията се проведе с помощта на Американската агенция за международно развитие (ААМР), която вече седем години подкрепя Програмата за техническо побратимяване. Форумът премина под мотото **„Повече професионализъм в българските общини“**. Участниците в него бяха над 100: представители на общо 33 български общини, сред тях 17 кметове, както и заместник кметове, началник отдели и експерти. Участваха и представители на 7 американски града, сред които четирима градски управители. Сред гостите на конференцията бяха двама представители на Министерството на икономиката и представител на Агенцията за чуждестранни инвестиции.

От 1997 година насам се осъществиха четири фази на Програмата за техническо побратимяване, като с всяка

нова фаза тя се разширява, обогатява и надгражда натрупания опит и постигнатите резултати. В четвърта фаза на Програмата (2002 - 2004 г.), освен **пълна подкрепа за прякото сътрудничество с американски колеги**, участващите български общини получиха и **общо 80 000 щ.д.**, с които осъществиха конкретни проекти, инициативи, експертно обучение, информационни и маркетингови продукти.

Двудневният форум завърши с връчване на два вида **сертификати** - за отделни общински специалисти и „община готова за бизнес“. Сертификат получиха успешно преминалите дългосрочен курс на обучение в 8 специализирани модула общински експерти по икономическо развитие.

Едногодишен сертификат **„община, готова за бизнес“** с възможност за подновяване след нова оценка получиха общини, успешно преминали през процедурата за сертифициране по девет критерия. Според основните критерии, „община, готова за бизнес“ означава община, която е конкурентна, извършва планирани и насочени инициативи в областта на местното икономическо развитие, подкрепя запазването и развитието на местния бизнес, реализира ефективно дейности за привличане на нов бизнес, познава добре своите ресурси и потенциал и осъществява успешно техния маркетинг, може професионално да обслужва инвеститорски интерес - както чуждестранен, така и от страната.

В самия край на конференцията ФРМС, МАГУ и ААМР обявиха и отличиша с **награди в шест категории** най-успешните общини сред участвалите в четвърта фаза на Програма за техническо побратимяване. Видовете отличия са за:

- най-добро предствяне при посещенията за сертифициране на „община готова за бизнес“;
- най-добра маркетингова програма;
- най-добра маркетингова брошура;
- най-добър икономически проект;
- най-добра инициатива за икономическо развитие, свързана с местната общност;
- най-добър проект сред всички реализирани в четвърта фаза.

Заклучителната конференция на четвърта фаза на Програма „Техническо побратимяване между български и американски общини“ очерта и рамката за **следващата пета фаза**, която стартира през втората половина на 2004 г. с разширяване кръга на участващите от българска страна общини.

Подробно представяне на конференцията четете в следващия брой на Информационния бюлетин.

СЪСТОЯНИЕ НА ПРЕГОВОРИТЕ ЗА ЧЛЕНСТВО НА БЪЛГАРИЯ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

КЪМ 15 ЮНИ 2004 Г.

ГЛАВИ	ПРЕДСТАВЕНИ ПОЗИЦИИ НА:	ОТКРИТИ ПРЕГОВОРИ НА:	ВРЕМЕННО ПРИКЛЮЧИЛИ ПРЕГОВОРИ
1. „Свободно движение на стоки“	11/00	05/01	06/02
2. „Свободно движение на хора“	06/01	10/01	06/02
3. „Свободно предоставяне на услуги“	01/01	03/01	11/01
4. „Свободно движение на капитали“	08/00	11/00	07/01
5. „Дружествено право“	05/00	11/00	06/01
6. „Политика на конкуренцията“	05/00	03/01	06/04
7. „Земеделие“	06/01	03/02	06/04
8. „Рибарство“	11/00	03/01	05/01
9. „Транспортна политика“	11/00	06/01	05/03
10. „Данъчна политика“	04/01	07/01	06/02
11. „Икономически и валутен съюз“	10/00	03/02	04/02
12. „Статистика“	03/00	10/00	11/00
13. „Социална политика и заетост“	06/01	10/01	04/02
14. „Енергетика“	10/01	11/01	12/02
15. „Индустриална политика“	05/00	12/01	12/01
16. „Малки и средни предприятия“	03/00	05/00	06/00
17. „Наука и изследвания“	03/00	05/00	06/00
18. „Образование и обучение“	03/00	05/00	06/00
19. „Телекомуникации и информационни технологии“	03/00	10/00	10/01
20. „Политика в областта на културата и аудиовизията“	03/00	05/00	11/00
21. „Регионална политика и координация на структурните инструменти“	09/01	11/01	06/04
22. „Околна среда“	03/01	07/01	06/03
23. „Защита на потребителите и тяхното здраве“	05/00	10/00	11/00
24. „Сътрудничество в областта на право- съдието и вътрешните работи“	02/01	06/01	10/03
25. „Митнически съюз“	11/00	06/01	07/02
26. „Външни отношения“	03/00	05/00	11/00
27. „Обща външна политика и политика на сигурност“	03/00	05/00	06/00
28. „Финансов контрол“	01/01	05/01	09/02
29. „Финансови и бюджетни въпроси“	09/01	11/01	06/04
30. „Институции“		04/02	04/02
31. „Други“			06/04
Общо :	29	31	31

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

На 1 юли, сряда, от 9.00 часа в х-л „България“ в София се открива двудневен семинар на тема „Управление на собствеността - финансови аспекти“. Организатор е Фондацията за реформа в местното самоуправление в рамките на проект „Укрепване ролята на местните власти и третия сектор в областта на жилищната политика в България“.

Това е трето поредно обучение на български общински и държавни експерти по проекта, който се финансира от холандското Министерство на външните работи и се реализира в партньорство от ФРМС, Института по жилищна политика и градоустройство - Ротердам и PRC Bouwcentrum International, Холандия. На семинара са поканени 25 участници, сред които представители на столичните райони „Младост“ и „Триадица“, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Столична община и експерти в сферата на жилищната политика.

Темите и лекторите на обучението включват:

- Принципи на финансирането при управлението и поддръжката на жилищната собственост - Але Елбърс, директор, PRC Bouwcentrum International, Холандия;
- Ипотечен пазар в България - Владимир Попов, директор, General Banking ING, България;
- Поръчителският кредит като инструмент за жилищно финансиране - Ерик Беиер, директор, Dutch International Guarantees for Housing;
- Предложение за институционална рамка - Але Елбърс, директор, PRC Bouwcentrum International, Холандия;
- Недвижимата собственост като инвестиция: международна перспектива - Естер Ван Стикелебърг, Urban Solutions, Холандия;
- Пазар на жилищната недвижима собственост в София.

Участниците в семинара чрез работа в групи ще се обучават да разработват и прилагат стратегия за финансиране на жилищната собственост.

Новаторските подходи и партньорските действия за модернизирание на социалните услуги са основните теми в семинара „Подобряване на социалната среда“, който ще бъде проведен от Фондацията за реформа в местното самоуправление през месец юли в София. Участници ще бъдат представители на общините - заместник кметове и директори на дирекции, отговарящи за социалните услуги и дейности, местни нестопански организации, държавни агенции, български и международни донорски програми и фондове. Сред тях ще бъдат и представители на пилотните общини Батак, Брацигово, Годеч, Кресна, Момчилград, Пещера, Своге, Струмяни - партньори на ФРМС в Програмата „Подобряване на социалната Среда“, подкрепена от Фондация „Чарлз Стюарт Мот“.

Централна част от работата на семинара ще бъде споделянето на успешни практики на пилотните общини и нестопански организации за решаване на социалните проблеми в общността. Споделените практики ще отразяват разнообразието и всеобхватността на темата: те са насочени към изграждане на общински социални политики, предоставяне на услуги и социална интеграция на хора в неравностойно положение, алтернативни форми на социални грижи за деца и младежи, програми за насърчаване и осигуряване на заетост, създаване на възможности за общуване, образование и повишаване на квалификацията, съвместни културни инициативи в общността, институционализирани и неформални модели на сътрудничество, създаване на интерес и разбиране за културното разнообразие в общността.

Предложените решения се основават на разбирането, че е необходимо интегриране на усилията на различните институции за осигуряване на защита и независимост на хората в затруднено положение, подобряване на превенцията и рехабилитацията и изграждане на стандарти и доверие към услугите на местно ниво.

